Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta torstai 24.11.2022 klo 12.00 / U 81/2022 vp / Asiantuntijapyyntö

U 81/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta sisämarkkinoiden hätäapuvälinettä koskevaksi lainsäädäntöpaketiksi (SMEI-paketti)

Keskeiset huomiot

Suomen Yrittäjät katsoo, että tavoite unionin kriisinsietokyvyn vahvistamiseksi on periaatteessa kannatettava. Mielestämme on tärkeää varmistaa myös kriisitilanteissa sisämarkkinoiden toimivuus eli tavaroiden, palveluiden ja henkilöiden vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla.

Pidämme jossain määrin epäselvänä sitä, mikä on sellainen kriisitilanne, jossa toimet voidaan ottaa käyttöön. Mielestämme poikkeukselliselle kriisitilanteelle tulee asettaa objektiivisia kriteerejä, se ei voi perustua esimerkiksi vain poliittiseen arvioon.

Yhdymme valtioneuvoston kantaan siltä osin, että valmius- ja hätätilan käyttöönoton ehtojen tulee olla tarkoin rajatut. Suhtaudumme kriittisesti ajatukseen siitä, että strategisten tuotteiden ja palveluiden sekä kriisin hoitamisen kannalta kriittisten tuotteiden saatavuus turvattaisiin valmiustilan aikana määrättävillä voimakkailla markkinainterventioilla tai pakollisilla varastointivelvoitteilla.

Mielestämme ei ole perusteltua, että komissiolle annettaisiin toimivaltaa esittää markkinatoimijoille pyyntöjä tilausten priorisoinnista tai velvoittaa talouden toimijat siihen. Katsomme, että asetusehdotus puuttuu suhteettomasti yritysten toimintavapauksiin. Mikäli yritysten toimintavapauksiin puuttuminen kuitenkin mahdollistetaan, tulisi mahdollisuus olla mahdollisimman suppea ja tarkasti rajattu.

Suhtaudumme kriittisesti komission ehdottamiin mahdollisiin seuraamuksiin talouden toimijoille. Seuraamusmaksujen uhan sijaan kriisiin varautumisen tulisi mielestämme ensisijaisesti perustua vapaaehtoisuuteen, johon yritykset näkevät tarpeelliseksi sitoutua yhteiskunnan toiminnan ja myös

yrityksen oman kilpailukyvyn turvaamiseksi. Jos seuraamusmaksut katsotaan miltään osin asianmukaisiksi, näkemyksemme mukaan pk-yritykset tulee jättää niiden soveltamisen ulkopuolelle.

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
ekonomisti